

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

ד' אב תשע"ה

מחלקת הבחינות הארצית

מבחן במקוואות

הוראות לנבחן:

- תשובות ללא מקורות לא תקבלנה!
- מחברת עם כתב שאינו קריא - אפשר ולא תיבדק
- הניקוד מחולק שווה לכל נושא, ובכל נושא מחולק שווה לפי מספר השאלות בו.
- אפשר לחבר תשובות על שאלות שכתוך אותו נושא אך עם ציון הדבר בצורה ברורה.
-

בהצלחה!

נושא א': קטפרס (ענה על 3 שאלות א' וד' חובה)

א. קי"ל במסכת טהרות "הנצוק והקטפרס ומשקה טופח אינו חיבור לא לטומאה ולא לטהרה", ומאידך מבארת הגמרא בחגיגה את התוספתא "שלוש גממיות בנחל וכו' העליונה והתחתונה של עשרים סאה והאמצעית של ארבעים סאה וחרדלית של גשמים עוברת ביניהן" – שבתחתונה אפשר לטבול משמע שקטפרס הוא חיבור.

ועוד שנינו "רבי יהודה אומר אם היו רגליו של ראשון נוגעות במים אף השני טהור" משמע שהיו חיבור. ועוד שנינו "מטהרין את המקוואות העליון מן התחתון" משמע שקטפרס הוא חיבור.

- באר את המימרות הנ"ל וסכם את השיטות והמקרים אימתי הוא חיבור ואימתי לא.

ב. מה ההבדל בין הדין שנפסק בשנים שטבלו בזאח"ו שהמים שעל היוצא גם אם רגלו נוגעת במים לא הוא חיבור, לבין הסגוס שהיו חיבור, ולבין כלי מנוקב שמוציאו מהמים שאין המים שבו שבים ופוסלין למרות שיצאו ע"י האדם מהמים.

ג. כיצד אפשר לטבול בנהר והלא קטפרס דרך ירידתו.

ד. ישנו פולמוס גדול בין הפוסקים אם יש להכשיר מקווה ע"ג מקווה משום הפסול של קטפרס – הבא את הדעות. התייחס לג' אופנים: 1) בכור הטבילה מלבד מקווה ע"ג מקווה יש גם השקה רגילה לאוצר שבצד בור הטבילה. 2) המקווה ע"ג מקווה הוא לא בכור הטבילה אלא באוצר ההשקה שמושק לבכור הטבילה בצורה הרגילה. 3) מקווה ע"ג מקווה ללא השקה בצד.

נושא ב': המשכה (הכל חובה)

משנה בתמורה: "אין מים שאובין פוסלים את המקווה אלא לפי חשבון"

ובגמרא: "א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן ראב"י הוא דתניא ראב"י אומר מקווה שיש בו כ"א סאה מי גשמים מנמלא בכתף י"ט סאה ופותקן למקווה והן טהורים שהשאיבה מטהרת ברבייה והמשכה מכלל דרבנן סברי ברבייה והמשכה לא אלא דכי אתא רבין אמר ר' יוחנן שאובה שהמשיכה כולה טהורה מני לא רבנן ולא ר' אליעזר אלא אמר רבה לפי חשבון כלים וכו' "

א. באר ע"פ שיטות הרי"ף והרמב"ם המובאות בב"י, וכפי שהוא ביארם, את שיטת ראב"י, רבנן ורבין בשם ר' יוחנן.

2/